

Носієм суверенітету і єдиним джерелом влади в Україні є народ.

Стаття 5 Конституції України

№ 26 (94)

Наша ГРОМАДА

П'ЯТНИЦЯ,
12 липня '19

З Днем рибалки!

14 липня в нашій країні відзначатиметься День рибалки. На нього з нетерпінням чекають усі, хто отримує неймовірну насолоду від відпочинку з вудкою на березі водойми, адже то – ще й азарт, змагання, споглядання неповторних краєвидів.

День рибалки було запроваджено в далекому вже 1968 році як професійне свято рибалок.

В незалежній Україні офіційно його закріплено в 1995 році указом президента. Відзначається свято у другу неділю липня.

Знаємо, що й серед читачів «Нашої громади» є чимало любителів риболовлі (про деякого з них, про їхні рибальські успіхи навіть розповідали на її сторінках), тож, користуючись нагодою, вітаємо усіх рибалок зі святом – хай воно буде для вас щедрим на улов, на спілкування з природою і, звичайно ж, з друзями!

Редакція газети

Учителям піднімуть зарплати

Уряд планує повернути 10% надбавки вихователям у дитячих дошкільних і позашкільних навчальних закладах. Крім того, з 1 січня 2020 року підвищать зарплати вчителям шкіл. «Ліквідуємо ту несправедливість, яка була для працівників дошкільних і позашкільних навчальних закладів, профосвіти, які недоотримали 10% надбавки до своєї заробітної плати ще з січня 2019 року. Ми сьогодні ухвалили це рішення, і для цих людей надбавка підніметься на 10%»,

– зазначив прем'єр-міністр України Володимир Гройсман на засіданні уряду минулої середи. За його словами, треба змінити саму систему оплати праці для освітян. Вона повинна стимулювати, давати можливість отримувати гідну винагороду. Це буде вже не єдина тарифна сітка, а більш прогресивна модель. Таким чином, українським вчителям підвищать зарплати від 20 до 70%. Особливий акцент зроблять на молодих педагогах.

Підвищення було незаконним

Шостий апеляційний адміністративний суд підтвердив незаконність постанови Кабінету міністрів № 315 від 27 квітня 2016 року, якою було встановлено єдину ціну на газ на рівні 6879 грн за

тисячу кубометрів (без ПДВ). На думку юридичної спільноти, правові наслідки такого рішення будуть дуже потужними, оскільки споживачі газу зможуть вимагати повернення частини коштів. Основним аргументом проти правності зазначеної постанови для суду стала необґрунтованість і незаконність тарифів на газ. Крім того, суд у своєму рішенні встановив порушення процедури прийняття зазначеної постанови.

Спрощено умови для бізнесу

Міністерство юстиції з метою спрощення ведення бізнесу дозволило реєструвати товариство з обмеженою відповідальністю (ТОВ), вносити зміни в статут підприємства через інтернет. Також можна одночасно подавати заяву на застосування спрощеної системи оподаткування та реєстра-

ції платником податку на додану вартість. Як повідомили у відомстві, зареєструвати ТОВ можна за посиланням online.minjust.gov.ua. Сканувати документи не треба. Вони створюються при реєстрації на порталі Мін'юсту автоматично. Завіряти їх будуть електронними підписами.

Проти контрабанди

Президент України Володимир Зеленський підписав указ, спрямований на посилення ефективності протидії контрабанді та корупції під час митного оформлення товарів, що ввозяться на територію України. Глава держави зобов'язує Кабінет міністрів створити інформаційний ресурс для забезпечення можливості добровільного та публічного декларування товарів, а

також опрацювати питання оприлюднення у форматі відкритих даних знеособленої інформації про митну вартість товарів. Керівник Офісу президента має забезпечити створення в РНБО телефону довіри для повідомлень про випадки контрабанди та корупції під час митного оформлення товарів, а також про дії, що мають ознаки ухилення від сплати митних платежів.

Для поліпшення зв'язку

Президент України Володимир Зеленський підписав указ про поліпшення доступу до мобільного інтернету. Передбачається, що упродовж року зв'язок четвертого покоління (4G) має охопити всю територію України, зокрема, села, невеликі міста і дороги. Як повідомили в Офісі глави держави, цього вимагає «стрімкий розвиток нових технологій». І це ще не все, попереду – складна розмова стосовно 5G.

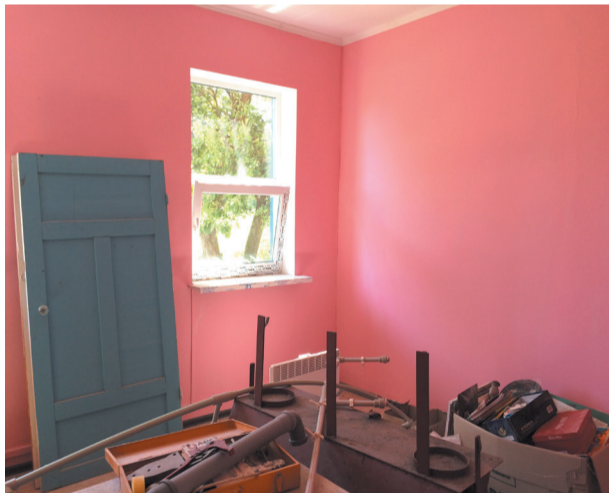
...і запрацює оновлений дитсадок

У кожному селі Катеринівської об'єднаної територіальної громади знайдуться противники децентралізації. Під час розмови «не для преси» вони стверджують, що раніше їм жилося краще.

– Але ж до об'єднання громади мали мізерні бюджети, – намагаюся заперечити їм.

– Дійсно коштів було менше, – погоджуються зі мною, – але все одно нам жилося краще – до нас прислухалися, з нами радилися.

село ще довго б залишалося без дуже потрібного закладу, якби не депутати нової громади. Вони вирішили, що так не повинно бути, що дитсадок треба відновлювати, й передбачили в бюджеті необхідні видатки.

Можливо, новій сільській раді й справді треба вдосконалювати комунікацію з жителями громади, більше прислухатися до них, краще вивчати їхні потреби, але переваги ОТГ очевидні. Якщо говорити про ті ж кошти, то нині їх виділяється на розвиток набагато більше. І це не просто слова. Уже другий рік ремонтуються дороги, зміцнюється матеріальна база ліцею, утвореного замість трьох шкіл, поліпшено умови для надання первинної медичної допомоги, чого не робилося в об'єднаних селах давно, тощо.

Прикладом позитивних зрушень в умовах децентралізації може послужити Володимирівка, яка занепадала все більше й більше. Вже в перший рік існування нового територіального об'єднання тут капітально відремонтовано лікарську амбулаторію. На радість батькам було розпочато й ремонт дитячого садка. На радість, тому що вже не перший рік місцеві дошкільнята змушені відвідувати дитсадок в Олексіївці, що не зовсім зручно.

Колись у Володимирівці діяв свій дитсадок, та через брак коштів на утримання його закрили, чим не заборилися скористатися нечесні люди – розбазарили майно, поцупили навіть унітаз. І

Нині підготовка володимирівського дитсадка до прийому дітей виходить на фінішну пряму. Зараз тут повним ходом ведуться внутрішні опоряджувальні роботи, montуються комунікації, встановлюється необхідне обладнання. Навіть з огляду на те, що вже зроблено, можна припустити, що малечі тут сподобається.

Зміниться будівля й зовні, адже сьогодні вона ще зберігає сліди недавньої занедбаності.

Іншою буде й прилегла територія. АТ «Кіровоградське рудоуправління» вже вивезло своєю технікою тонни сміття, різного непотребу й невдовзі приступить до встановлення дитячого ігрового майданчика, придбаного за кошти громади.

Передбачається, що оновлений дитсадок прийме своїх вихованців на початку вересня. Майстри Юрій Радченко та Максим Ванін, яких ви бачите на знімку, роблять для цього все можливе.

Сергій ЗАДОРЖНИЙ

Місце

Колгоспні хроніки

Варто знати

Змінено порядок відшкодування збитків власникам землі

Уряд вніс зміни до Порядку визначення та відшкодування збитків власникам землі та землекористувачам з метою посилення матеріальної спроможності територіальних громад та забезпечення повсюдності юрисдикції органів місцевого самоврядування на відповідній території.

Це передбачено постановою Кабінету Міністрів України від 19 червня 2019 р. № 522.

Зокрема, надається можливість створювати комісії з визначення та відшкодування збитків власникам землі не лише при виконавчих комітетах міських (містах обласного значення) рад, а й при інших міських, сільських та селищних радах.

Прийняття акта сприятиме зміцненню матеріальної і фінансової основи місцевого самоврядування та надання можливості удосконалити ведення самоврядного контролю на всіх територіях.

Здійснення функцій контролю за використанням та охороною земель забезпечить отримання додаткових надходжень до місцевих бюджетів у вигляді відшкодування збитків (неодержаних доходів).

Коли потрібна довідка про відсутність судимості

Свою несудимість потрібно підтверджувати досить часто як при виїзді за кордон, так і на території рідної країни.

При оформленні довідки для закордону варто враховувати термін дії документа, а довідка для внутрішнього використання має термін дії тільки 30 днів.

Всі нюанси щодо довідки для кожної мети варто враховувати.

А цілі надання документа можуть бути наступними: отримання/продовження посвідки на проживання (ВНЖ і ПНЖ); участь в тендерах (разом з довідкою про корупцію і відсутність банкрутства); оформлення усиновлення; оформлення громадянства; оформлення (переоформлення) офіційних особистих документів; надання в банківській та інших кредитних організаціях.

Без довідки про несудимість вам не обійтися при оформленні спеціального дозволу на зброю, оформленні належним чином земельної ділянки або при влаштуванні на певну посаду в МВС.

За кордоном довідка про несудимість вам може знадобитися в наступних випадках: відкриття візи; вступ в іноземний навчальний заклад; працевлаштування за кордоном; отримання ПНЖ в іншій країні; оформлення закордонного паспорта; у ряді випадків при наданні документів до установ за кордоном.

В передчутті кращого життя

27 червня 1958 року на зборах парторганізації колгоспу імені Щорса обговорено постанову пленуму ЦК КПРС, якою скасовувалися обов'язкові поставки колгоспами продукції за послуги машинно-тракторних станцій, встановлювалися нові, вищі, ціни на неї.

Обознівські комуністи назвали цю постанову історичною, оскільки вона спрямована на підвищення продуктивності праці колгоспників. Комуніст Мороз наголосив: зміст документа слід розтлумачити кожному колгоспнику.

Культура № 1

У липні 1958 року партійна організація обознівського колгоспу прийняла рішення про те, що кукурудза – основа збільшення валового збору зерна.

На той час в СРСР тривала кукурудзяна кампанія. Її ініціював Хрущов, вивчивши досвід США з вирощування й застосування кукурудзи. Планувалося за рахунок розширення посівів кукурудзи до 1965 року збільшити втричі темпи приросту великої рогатої худоби. До початку 1960 років чверть орних земель була зайнята кукурудзою. Заради цього розорали навіть землі, які давали цінне сіно.

Справи виробничі

21 жовтня 1958 року обознівські комуністи на партійних зборах розбиралися в таких питаннях: про розкрадання колгоспного майна, про несправність годівниць і поїлок на фермах, про непоштите ставлення комсомольців до завідуючого фермою. Ішлося й про те, що перенесення оранки на весну – це результат поганої роботи. Крім того, голові сільради було вказано на необхідність боротьби із самогонуванням. Також комуністи вирішили, що колгосп має завершити збирання кукурудзи до 1 листопада.

За матеріалами Дежавного архіву Кіровоградської області підготував Віктор КРУПСЬКИЙ

з посади першого секретаря ЦК КПРС. Розкол у керівництві СРСР спричинили суперечливі думки щодо курсу на десталінізацію, взятого на XX з'їзді партії. На червневому пленумі ЦК було названо документи, з яких випливало, що Молотов, Каганович і Маленков і є головними винуватцями в масових арештах і розстрілах радянських людей. Тоді Каганович і спитав Хрущова: «А ви хіба не підписували паперів про розстріли на Україні?» Молотова і компанію виключили із ЦК, назвали їх групу антипартійною. Обознівські комуністи одностайно схвалили це рішення.

Про самогон і молоко

29 травня 1958 року на зборах партійної організації колгоспу імені Щорса ішлося про місцевих любителів оковитої. Комуніст Мо-

3 вересня 1956 року секретарем парторганізації обознівського колгоспу обрано Мельника.

20 грудня 1956 року колгоспна парторганізація прийняла кандидатами в члени партії Ковалю і Бурлака.

Що читають комуністи?

10 січня 1957 року обознівські комуністи обговорили закритий лист ЦК КПРС про необхідність виявлення всякої антирадянщини. Як заявив один з присутніх, «в Обознівці є люди, які проти радянської влади, їм немає відсічі з боку комуністів і комсомольців».

Також на зборах зазначалося, що «є в колгоспі комуністи, які нічого не читають, темні, як 12 годин ночі». Парторганізація вирішила перевірити, що читають комуністи.

Засудили антипартійну групу

4 липня 1957 року партійна організація колгоспу імені Щорса обговорювала закритий лист ЦК про так звану антипартійну групу Маленкова, Кагановича, Молотова і «примкнувшого к ним» Шепілова.

Маленков, Каганович та Молотов – радянські високопосадовці, які в червні 1957-го намагалися усунути Хрущова

роз заявив: пияцтво – це зло; боротися з ним слід читанням лекцій. Також Мороз запропонував вжити суворих заходів до самогонників.

Голова колгоспу Ярошенко критично висловився про деяких комуністів, які дозволяли собі на підпитку з'являтися на людях.

Того ж місяця обознівські комуністи вирішили організувати на хуторі молокопункт. Потрібно було знайти візника, підходяще приміщення.

27 липня – День села Володимирівки

Чи не щодня у Володимирівському клубі проходять репетиції. Від художнього керівника депутата Катеринівської сільської ради Світлани Ніколаєнко (на фото) дізнаюся, що то місцеві артисти, юні й дорослі, готуються до відзначення 27 липня Дня села.

– Я не пригадую, щоб таке свято коли-небудь влаштувалося, це буде вперше, – каже Світлана і знайомить із сценарієм: о п'ятнадцятій годині розпочнеться дитяча програма, після неї – великий концерт, а завершиться свято дискотекою для молоді та всіх бажаючих дорослих.

Дитяча програма передбачає конкурси, пригощання, подарунки. Майстер-клас для малечі проведе хореограф Діана Баранова. Це під її керівництвом хореографічна група «Едельвейс» на фестивалі-конкурсі в Світловодську здобула Гран-прі; усім сподобався виступ танцюристів і на відзначенні Дня молоді.

За словами Світлани Ніколаєнко, учасниками свята стануть усі місцеві діти, але, додає

вона, якщо хтось привезе свою дитину із сусіднього села, вона теж долучиться до свята.

Щодо концерту, то продемонструвати свою майстерність володимирівським глядачам зголосилися провідні колективи всіх закладів культури об'єднаної територіальної громади.

– Будуть артисти і з Обознівки, і з Катеринівки, і з Олексіївки, і з Лісного, – каже художній

керівник. – Я тішуся, що вони допоможуть нашим жителям долучитися до культури, до народного мистецтва.

На концерті виступлять добре всім відомий вокальний колектив «На струнах душі» (концертмейстер Станіслав Табунченко), уже згаданий «Едельвейс» та інші місцеві аматори. Дві міні-вистави покаже дитячий театральний гурток (керівник Світлана Свірідова).

А оскільки жодне свято не буває без танців для всіх його учасників, то організатори подбали, щоб воно закінчилося тригодинною дискотекою. Під живу, так би мовити, музику, з професійним діджеєм. Його послуги вже оплатили фермери Ігор Овчаренко та Микола Костенко. Світлана Ніколаєнко сподівається, що до фінансової підтримки свята долучаться й інші підприємці. Частину коштів виділить Катеринівська сільська рада, а також АТ «Кіровоградське рудоуправління».

– Генеральний директор під-

приємства Володимир Кухта пообіцяв допомогти закупити подарунки для нагородження переможців номінацій, – каже Світлана Ніколаєнко. – Хочемо відзначити найстаршого і наймолодшого жителів села, тих, хто найдовше перебуває у шлюбі, найромантичнішу сімейну пару і навіть жінку-рибалку – є у нас така. Номінацій буде багато, тож варто володимирівцям завітати на свято – може і вони отримають диплом чи подарунок.

Проходитиме свято на відкритому повітрі, біля будинку культури, оскільки в ньому всі не вмістяться, та й умови там поки що не найкращі.

– Після відзначення Дня села готуватимемося до концерту з нагоди Дня Незалежності, – додає на закінчення Світлана Ніколаєнко. – Це буде великий концерт, в якому візьмуть участь тільки наші аматори, бо їм є що запропонувати на суд глядачів.

Сергій ЗАДОРЖНИЙ

Аж дивно: після неймовірної спеки, Авлаштованої останніми днями небесним світлом, уся рослинність мала б зів'янути й пожухнути, передчасно вбратися в осінні кольори, але ж ні! На садибі Євдокії та Дмитра Семенівих, які мешкають у Володимирівці, буяє зелень, милують око різнобарвні квіти. Про квіти хазяйка ще скаже мені: «Це вже залишки, раніше цвіли рясніше». Звісно, їй хотілося похвалитися плодами рук своїх, однак і того, що побачив, було достатньо, щоб склалося враження про господарів – привітних, гостинних, не байдужих до краси людей...

– Якби ж ви завчасно попередили, що нагодитеся, то ми б щось смачненьке для вас приготували, – бідкалася Євдокія Сергіївна, коли ми із Світланою Ніколаєнкою, художнім керівником місцевого клубу, ступили на подвір'я Семенівих.

По закінченні розмови з нею, стане ясно, що бідкалася жінка швидше за звичкою, бо за хвилину на столі з'явилися гречана каша з «тушонкою» власного виробництва, домашня, підсушена до хрумкоту ковбаса, огірки.

Але ж ми й справді не попереджали, намір побувати у Семенівих виник спонтанно. На моє запитання, чи є в селі люди, які чимось виокремлюються, Світлана, подумавши трохи, сказала: «Є. Їхня садиба визначалася садибою зразкового порядку».

Про те, що мої нові знайомі трудолюбиві, не вилежуються на дивані перед телевізором, хоч і мають право на це з огляду на пенсійний вік, здогадується, як тільки мій супровідник показує на потрібну нам садибу. Біля воріт підметено, обабіч не ростуть бур'яни, за якими нічого не побачиш.

Першим нас зустрічає розлогий горіх. Гілля його рясно засіяне плодами – здебільшого по два, а то й по три вкупі вириваються на сонці. А на подвір'ї – теж порядок, немає розгардіяшу, який ще трапляється бачити на деяких обійстях. Відразу увагу нашу привертає різнобарвна петунія, що вмонтована на повапнованих стовпчиках. За вазони їй слугують речі, що вже відслужили своє, – казан, каністра, ящик. Ці речі не відразу й упізнаєш, бо всі вони пофарбовані й розмальовані. На запитання, хто це робив, Євдокія Сергіївна відповідає:

– Чоловік, – і додає всміхаючись: – Під моїм керівництвом.

Вона з тих, про кого кажуть, що у них в руках усе горить. Для неї домашні клопоти – то її стихія, в якій вона, схоже, почувалася дуже впевнено, на труднощі не скаржиться. Чого тільки вартий догляд за великим городом, де є все – від картоплі й до квітів, і на який любо-мило дивитися – стелеться зеленими хвилями й жодної тобі бур'янини доволі.

Родом Євдокія Сергіївна аж із Рівненщини. У Володимирівку приїхала в далекому п'ятдесят п'ятому «заробити копійку». Гнула спину на колгоспних буряках.

– Нас, дітей, в сім'ї було шестеро, –

каже, – я – найстарша, тому й поїхала на заробітки в невідомі краї.

Поїхала та й залишилася назавжди, бо зустріла тут своє кохання. Дмитро, позаканий парубок, вже відслужив в армії, в колгоспі возив молоко, потім працював на тракторі. Він і зараз ще багатьом молодим дасть фори – порадиться по господарству, допомагає дружині, яку кличе Жанною. Помітивши моє здивування, пояснює:

говоримо й говоримо, сідаймо до столу! Я зараз.

Нашої відмови вона не сприймає категорично, і вже за хвилину на столі з'являються різні страви, від яких за вуха не відтягнеш. І це після того «якби ж ви вчасно попередили...».

За обідом Світлана Ніколаєнкою нагадує господарям, що чекає їх у будинку культури.

Гостини у Семенівих

Жанною кликали її дівчата в молодості, і йому сподобалося.

Євдокія (Жанна) Сергіївна – дуже позитивна жінка, про що б не заходила мова, завжди усміхається. Мабуть, так, з усмішкою, їй легше жити. Відповідно й чоловікові біля неї – теж.

– Я двадцять два роки доїла колгоспних корів, – згадує. – День у день, ще до сходу сонця йшла на ферму, а потім ще в обід і ввечері. Найважче було, коли роздоявала первісток – тоді я нароблялася, бо це й вдома роботи вистачало.

Вони ще донедавна тримали корову, та після того, як Євдокія Сергіївна зламала руку, змушені були продати. Тепер із живності – тільки птиця і свині.

Інтуїція підказує, що господина – ще й гарний кулінар.

– Я дійсно люблю куварити, – каже. – Печу, варю із задоволенням.

Намагаюся з'ясувати, яка її страва є «фірмовою», яка вдається їй найкраще.

– Усі страви мені вдаються добре, чоловік може підтвердити – йому все подобається, що я готую. Та що це ми все

– Вони такі голоси мають! – пояснює мені.

І чоловік і жінка, схоже, пристануть на ту пропозицію. Тим більше, що Дмитро Миколайович раніше співав у хорі.

– А колись ще й грав у духовому оркестрі, – зізнається чоловік. – Дванадцять років.

Смачні страви, цікава розмова з гостинними людьми – чого ще можна бажати? Але ж

і міру треба знати, тим більше, що свою роботу ти маєш виконати сам.

– Аж зачекайте! – схоплюється Євдокія Сергіївна, і до чоловіка: – Швиденько неси огірки, оті що ми зібрали. – І вже до мене: – Візьмете – домашні.

Я намагаюся відмовлятися, та знову марно.

Господар несе велику миску огірків якраз таких, що годяться для консервації, потім ще одну. Наповнюють два чималеньких целофанових пакети.

– Та, може ж, вам потрібні? – запитую.

– Нам вистачить, – каже Дмитро Миколайович. – Нинішнього літа огірки доброче вродили, і ще будуть, аби тільки дощі пішли.

Оце так: їхав збирати матеріал для газетної публікації, а повертаюся з гостинцем.

Прощаємося. Господарі запрошують заїхати до них ще коли-небудь. Здогадується, навіщо: вони люблять частувати всіх, хто до них завітає. Такі вони люди – пра-

цьовиті, гостинні, щедри душею. Справжні українці. І таких по українських селах – мільйони...

Валерій М'ЯТОВИЧ,
село Володимирівка

Біліє листя огірків

Якщо побіліло листя в огірків, то потрібно перевірити наявність ознак таких нападів, як біла мозаїка, павутинний кліщ або борошниста роса. При нестачі магнію і калію листя і пагони в огірків теж можуть почати біліти.

➤ Під час розвитку борошнистої роси з'являється міцелій на листках. Він покриває майже всю поверхню, утворюючи подобу білого нальоту. Цей грибок призводить до трансформації і засихання листя огірків. У результаті припиняється фотосинтез і гинуть плоди.

При перших ознаках захворювання слід негайно вжити радикальних заходів. Ефективними можуть бути народні засоби, наприклад, використання молочно-

кислих бактерій. Слід обприскати огірки сироваткою, розведеною з водою. Обробити листя огірків можна кефіром або кислим молоком, які так само потрібно змішати з достатньою кількістю води.

Видалити, впоравшись з хворобою, білі плями на листі огірків допоможе силікат натрію. Його потрібно розводити у воді і обприскувати уражені рослини.

➤ Біла мозаїка: на листках огірків білі плями. Це інфекційне захворювання вражає всю рослину і призводить до суттєвого зменшення кількості плодів. Крім того, змінюється і якість врожаю. Плоди деформуються, набувають непривабливого кольору. Небезпека цього вірусу в тому, що його неможливо знищити. У разі ураження всю рослину потрібно негайно викопати і спалити за межами садової ділянки, а весь інвентар – ретельно дезінфікувати. Дезінфекція потрібна і всім здоровим рослинам. Наприклад, сумішшю сироватки з водою (1:10) і 15 краплями йоду на кожні 10 л готового розчину.

Профілактичні заходи: правильна сівозна та обробка насіння безпосередньо перед посадкою в розчині марганцівки. Всі залишки рослин після збору врожаю (в кінці літа – початку осені) потрібно знищувати.

➤ Білі смужки на листках огірків свідчать про появу личинки мухи-мінери. Цей шкідник живе всередині листка. Білі доріжки – це проходи, які робить собі личинка, а потім обертається на плячку, щоб вилупитися дорослою комахою.

Навіщо обрізати малину

Функції, які несе в собі обрізка малини після її плодоношення:

Запобігання «здичавінню» куща. У рослини настільки сильна і потужна коренева система, що від посиленого розмноження її зможе утримати тільки регулярна обрізка. Якщо процедурою знехтувати, один куш малини зможе видати до 20 нових пагонів. Нормального розвитку рослини і хорошого врожаю в цьому випадку можна не чекати.

Підтримка плодоношення. Якщо старих, слабких, непотрібних пагонів вчасно не позбутися, вони будуть віднімати у материнського куща живлення, воду, що негативно позначиться на врожаї. Ягід стане менше, вони ще й самі почнуть дрібніти, погіршаться їх смакові властивості.

Позбавлення від старих гілок. Малина має дворічний цикл плодоношення. Тож після плодоношення старі пагони свою функцію втрачають і повинні бути видалені. Якщо їх не обрізати, вони заберуть у куща все живлення і сили: молоді гілки не зможуть нормально вирости, зміцніти.

Пошкоджені листки необхідно відразу ж зрізати. Потім закопати на глибину мінімум 10 см. Таку відстань личинкам не подолати і вони загинуть. Якщо зараження стає масовим, то доведеться використовувати хімічні методи боротьби.

Захист від хвороб, шкідників. Сильна загущеність куща сприяє появі в його кроні інфекцій, гнилі, цвілі, грибка. Це призводить до захворювання малини, в перспективі – до її загибелі.

Запобігання підмерзанню малини взимку. Якщо обрізку не провести за всіма правилами, молоді міцні пагони можуть за зиму вимерзнути. Адаже куш віддає сили і живлення насамперед не на нову поросль, а на старі пагони, підтримуючи їх. Таким чином, нехтування обрізанням після плодоношення може призвести до того, що нові пагони вимерзнуть без підтримки.

Терміни обрізки. Більшість садівників намагається з процедурою не затягувати, оскільки старі пагони продовжують забирати у рослини поживні речовини і соки, затінують крону. Оптиміальні терміни – з серпня і по середину вересня, якщо є необхідність до середини жовтня.

В Обознівці очищалися вогнем і водою

Нинішнього літа відповідальною, якщо так можна висловитися, за відзначення Івана Купала в Кетеринівській об'єднаній територіальній громаді була Обознівка, відома своїм шанобливим ставленням до давніх народних традицій та непересічними талантами.

Усі, хто ввечері минулої суботи прийшов до місцевого будинку культури, не пожалкував, бо організатори свята – працівники сільського будинку культури Тетяна Губрій, Богдана Колеснікова та Анна Фрунза – запропону-

вали насичену іграми, жартами, виступами місцевих самодіяльних артистів програму. Було весело, затишно і... таємничо, адже очищення водою і вогнем (квітесенція свята Івана Купала) є найдавнішою формою магичних дій, використовуючи які наші пращури намагалися вплинути на явища природи й людей. Присутні переглянули цікавий театралізований концерт, ставали учасниками різних ігор, частувалися варениками. Не обійшлося й без вогнища та танців.

Фото Яни Циби

Тойче то вода

Огірки по-корейськи з морквою

2,5 кг великих огірків (нарізані соломкою – 1,5 кг), 2 великі моркви (нарізані соломкою – 250 г), 1 головка часнику. Для маринаду: 125 мл оцту 9%, 1/4 скл. цукру, 125 мл олії, 1 ст. л. (з гіркою) або за смаком солі, 1/2 пакетика (15 г) приправи для моркви по-корейськи.

Овочі добре помити. Моркву і часник очистити. Огірки натерти соломкою до серцевини з насінням. Моркву так само натерти довгою тонкою соломкою, часник натерти на дрібній тертці. Всі овочі з'єднати, додати інгредієнти для маринаду і добре перемішати. Ємність із салатом накрити плівкою і прибрати в холодильник на добу. За час маринування перемішати 4–5 разів. Розкласти салат у сухі стерилізовані банки (краще 0,5 л), залити маринадом, в якому були овочі. Банки простерилізувати. Наприклад, накрити кришками, поставити в холодну духовку, включити мінімальну температуру. Як тільки духовка нагріється, збільшити температуру до 150 градусів і стерилізувати протягом 15 хв. Потім дістати банки і закатати. Перевернути банки догори дном, укутати ковдрою до повного охолодження. Салат зберігати в прохолодному місці або в холодильнику.

Баклажани по-грузинськи

Баклажани розрізати уздовж, наколотити виделкою і запекти в духовці близько 30 хвилин. Часник, помідори і зелень петрушки, кропу, базиліка, кінзи крупно порубати. Запечені баклажани посипати зеленню з часником і помідорами і полити олією.

Баклажани, тушковані в сметані

1–2 баклажани, 1 цибулина, 2 зубчики часнику, 50–100 мл сметани, 1–2 ст. л. олії, сілі за смаком, цибуля зелена (для подачі) – за смаком.

Баклажани очистити і нарізати кубиками. Цибулю дрібно нарізати, часник подрібнити. На сковороді розігріти олію. Викласти цибулю і баклажани. Помішуючи, смажити на середньому вогні 5 хв. Додати часник, посолити. Тушкувати ще 5 хв. Влити сметану, перемішати, зменшити вогонь, накрити кришкою. Тушковані баклажани в сметані будуть готові через 5 хв. При подачі баклажани посипати зеленою цибулею.

Ваше здоров'я

Вживання горіхово-медової суміші стимулює розумові процеси

Смаколик з двох корисних продуктів – волоських горіхів і меду – володіє чудовим смаком, чудово замінює будь-які солодощі та десерти, дуже добре позначається на роботі мозку, зміцнює імунітет тощо.

Для приготування горіхово-медової суміші візьміть 100 г волоських горіхів і 2 ст. л. меду. Щоб горіхи і всі корисні речовини, в них, повністю засвоїлися, їх слід подрібнити на дрібну крихту – в ступці або за допомогою качалки. Ідеально – розтерти на пил в блендері або кавомолці.

Розділіть цю лікувальну порцію на 3 частини. Приймайте горіхово-медову суміш за 15 хв. до їди тричі на день.

Є й інший спосіб. Потрібно взяти 2 частини горіхів і 1 частину меду, наспати горіхи в чисту скляну банку і залити медом. Таку суміш треба вживати по 1 ст. л. тричі на день перед їдою. Важливо горіхи дуже добре пережовувати, тоді вони принесуть користь для здоров'я!

Зміцнює імунітет. Горіхи в поєднанні з медом є біологічно активним продуктом! Йод, вітаміни і мікроелементи, які є в складі суміші, підвищують здатність організму чинити опір різним інфекціям.

Швидко відновлює організм після хвороби. Будь-яка перенесена хвороба – стрес для організму. Суміш горіхів з медом рекомендують регулярно вживати навіть хворим, які перенесли інфаркт. Магній, що міститься в горіхах, розширює судини, а після інфаркту судини помітно звужуються.

Зміцнює серцево-судинну систему. Залізо, мідь, кобальт, цинк і вітамін В6, які входять до складу суміші, допомагають організму утворювати еритроцити, нові клітини крові. Також ці речовини розріджують кров: відмінна профілактика тромбозу.

Лікує анемію і не дає їй розвиватися знову. Якщо постійно вживати горіхи з медом, анемія буде не страшна! Залізо, яке міститься в горіхах, легко засвоюється організмом.

Покращує обмін речовин. Горіхово-медова суміш стимулює процеси метабо-

лізму в організмі. Горіхи насичені корисними жирами, які сприяють схудненню. Такі жири не містять холестерину, зате допомагають внутрішнім органам правильно функціонувати.

Сприяє налагодженню травного процесу, усуває застійні явища в шлунково-кишковому тракті за рахунок високого вмісту клітковини в горіхах.

Активізує мозок. Завдяки високому вмісту вітамінів групи В в горіховій суміші, вона стимулює мозок і розумові процеси.

Шум у голові не дає заснути

Навіть здорова людина може чути іноді шум або дзвін у вухах. Коли ж гул у вухах відчувається постійно, при цьому знижується слух, слід ретельно обстежитися.

Найбільш часті причини

► **Сірчані пробки.** Не соромтеся йти до лікаря, щоб їх видалити. Поява пробки не говорить про те, що ви їх не чистите. Надмірна кількість сірки – лише особливість вашого організму.

► **Запальні захворювання середнього вуха.** Гострий і хронічний отит, евстахіїт призводять до утворення спайок між слуховими кісточками або скупчення рідини в барабанній порожнині.

► **Шумове пошкодження внутрішнього вуха.** Робота на гучному виробництві, постійна вібрація можуть призвести до професійної глухоті і постійного шуму у вухах. Найчастіше це трапляється у трактористів, працівників транспорту і промислових підприємств. Слух може погіршуватися, якщо слухати музику в навушниках.

► **Баротравма** – пошкодження слухової системи через різницю між рівнем атмосферного тиску і тиском в повітряних порожнинах вуха. Так буває при різкому неправильному сяканні, швидкому зануренні або підйомі з глибини, при зльоті та посадці літака.

► **Вікове зниження слуху** розвивається зазвичай після 60 років. Залежно від причини для лікування застосовують як медичні препарати, так і фізіопроцедури.

► **Порушення слуху може бути викликане захворюваннями сер-**

цево-судинної системи. Найчастіше атеросклерозом – на стінках артерій утворюються холестеринові бляшки, в результаті чого судини втрачають здатність пульсувати в такт руху крові. Кровотік стає із вихреним, кожна пульсація судин відчувається як шум у голові, вухах. Те ж саме відбувається при гіпертонії. Судини головного мозку у гіпертоніків дуже чутливі до підвищення кров'яного тиску: вони стають вузькими, малоеластичними. В результаті обмежується приток збагаченої киснем крові до мозку. Звідси запаморочення, шиплячий шум. Лікування судинних порушень – процес тривалий, вимагає планомірного лікування протягом декількох місяців з наступними повторними курсами двічі на рік. Обов'язково потрібно обмежити вживання солі, тваринних жирів, бути фізично активним, контролювати рівень холестерину, регулювати мозковий кровотік за допомогою судинної лікарської терапії. Позитивний результат стає помітним вже на 2–4-му тижні лікування.

► Постійний пульсуючий шум у голові може виникати через **аневризми** – небезпечних для життя дефектів судин. Цей симптом повинен насторожувати і потребує обов'язкового обстеження у нейрохірурга.

► Часто причиною шуму у вухах є **проблеми з шийним відділом хребта.** Справа в тому, що слуховий нерв і задні відділи головного мозку чутливо реагують на нестачу кровопостачання. Будь-які негаразди: зміщення хребця, міжхребцева грижа, здавлення хребетної артерії напруженими м'язами, супроводжується виникненням шуму у вухах. При цьому нерідко людина скаржиться на запаморочення, скутість у плечах, біль при різких рухах.

Як лікуватися? Нерідко достатньо декількох сеансів мануальної терапії. Вони допомагають усунути м'язовий спазм і нормалізувати кровообіг. Дуже корисне плавання і вправи на шийний відділ хребта.